

Järva maakonnas Türi vallas Jändja külas Kullametsa kinnistu eraldistel 1, 2 ja 3 lageraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes 13.05.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Järva maakonnas Türi vallas Jändja külas Kullametsa kinnistu (registriosa nr 13322150, katastritunnus 83401:001:0089) eraldistel 1, 2 ja 3 lageraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Osäühing KARO METS (registrikood 11422840) volitatud esindaja Jano Lepik esitas 13.05.2025 Keskkonnaametile metsateatise Kullametsa kinnistu eraldistel 1, 2 ja 3 lageraie tegemiseks. Raie on kavandatud kokku 1,28 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 196 tm. Metsateatise on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr-te 50001130068, 50001130069 ja 50001130070 all.

Kavandatava raieala mõjualasse (milleks loetakse kuni 30 m)¹ jäävad Natura 2000 võrgustikku kuuluvad Pärnu jõe loodusala ja Türi-Karjaküla loodusala ning siseriiklikult kaitse alla võetud Pärnu jõe hoiuala ja Türi-Karjaküla hoiuala. Pärnu jõe hoiuala ja Türi-Karjaküla hoiuala on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 08.09.2005 määrusega nr 234 „Hoiualade kaitse alla võtmine Järva maakonnas” (edaspidi määrus nr 234).

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lg-s 2 sätestatud tähtajast.

¹ Runnel, K. 2021. RMK rakendusüuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusüuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Kullametsa kinnistu eraldisel 1 kavandatakse lageraiet 0,54 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 77 tm, eraldisel 2 lageraiet 0,26 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 56 tm ning eraldisel 3 lageraiet 0,48 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 63 tm.

Lageraie on uuendusraie (MS § 28 lg 4 p 1), mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lg 6). Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemnepuudeks jäetavad 20–70 hajali või mõnepuuliste gruppidega paiknevat mändi, arukaske, saart, tamme, sangleppa, künnapuud või jalakat ühe hektari kohta ja elujõuline järelkasv ning säilikpuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad (MS 29 lg 1). Lageraie järgselt on metsaomanikul kohustus tagada metsa uuenemine (MS § 24 lg 3, § 25 lg 1).

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Kullametsa kinnistu asub Järva maakonnas Türi vallas, kus kehtib Türi Vallavolikogu 24.11.2022 otsusega nr 56 kehtestatud Türi valla üldplaneering², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutamist. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja³ §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

² Kättesaadav: <https://www.tyri.ee/uldplaneering1>.

³ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kullametsa kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspiirkonnas.

Kavandatava raieala 30 m mõjualas on 13.05.2025 registreeritud harvendusraie sama kinnistu eraldisel 4 (0,39 ha hinnangulise raie mahuga 54 tm).

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana, lageraie järgselt on metsaomanikul kohustus tagada metsa uuenemine (MS § 24 lg 3, § 25 lg 1).

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub naadi kasvukohatüübis. Eraldistel 1, 2 ja 3 kasvavad küpse metsa arenguklassi kuuluvad halli lepa enamusega puistud.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Langiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid (näiteks mõningast valgustingimuste muutust eeskätt raiealaga vahetult piirnevatel aladel), kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandatav raieala asub Pärnu jõe kalda piiranguvööndis ning osaliselt veekaitsevööndis. Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine ning seal ei tohi lageraielangi pindala olla suurem kui 2 ha, välja arvatud maaparandussüsteemi eesvoolu veekaitsevööndis maaparandushoiutööde tegemisel (looduskaitseaduse (LKS) § 37 lg 2). Veekogu kalda või ranna erosiooni ja hajuheite vältimiseks on veekogu kaldal või rannal veekaitsevöönd (veeseaduse (VeeS) § 118 lg 1). LKS § 37 lg 1 p 2 alusel on kalda piiranguvööndi laius Pärnu jõel 100 m ning VeeS § 118 lg 2 p 2 alusel on veekaitsevööndi ulatus 10 m põhikaardile kantud veekogu piirist.

Kavandatava raiealaga piirnevale alale ehk raieala 30 m mõjualasse jääb Pärnu jõe hoiuala. Pärnu jõe hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluva Pärnu jõe loodusala koosseisu. Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel on Pärnu jões registreeritud II kategooria kaitsealuse⁴ liigi paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) elupaik (registrikood KLO9200109); III kategooria kaitsealuste⁵ kalaliikide võldas (*Cottus gobio*) ja harilik hink (*Cobitis taenia*) elupaik (registrikoodid vastavalt KLO9120946 ja KLO9120983). Pärnu jõgi antud lõigul on EELIS-e andmetel registreeritud toitumiselupaigaks ka II kategooria kaitsealustele nahkhiireliikidele põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), veelendlane (*Myotis daubentonii*), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*) ja hõbe-nahkhiir (*Vespertilio murinus*) (registrikoodid vastavalt KLO9114055, KLO9114054, KLO9108756, KLO9113965, KLO9114056 ja KLO9113966).

Pärnu jõgi lõigul Tarbja paisust suubumiseni merre kuulub ka lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse (keskkonnaministri 15.06.2004 määruse nr 73 § 2 p 82)⁶.

EELIS-e andmetel asuvad kavandatava raieala 30 m mõjualas (sh teisel pool jõge) loodusdirektiivi elupaigatüübi 6450 (lamminiidud) tunnustele vastavad alad (poollooduslikud kooslused).

Kavandatava raieala 30 m mõjualasse ulatub ka siseriiklikult kaitse alla võetud Türi-Karjaküla hoiuala (jääb teisele poole Pärnu jõge), mis kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluva Türi-Karjaküla loodusala koosseisu.

Kultuuriväärtuseid raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava lageraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnamelementidele:

⁴ II kategooria kaitsealused liigid on nimetatud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁵ III kategooria kaitsealused liigid on nimetatud keskkonnaministri 19.05.2004 määruses nr 51 „III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine”.

⁶ VeeS § 36 lg 1 p 5 sätestab, et kaitset vajav ala on elupaiga või liigi kaitseks looduskaitsealuse alusel määratud ala, kus vee seisundi säilitamine või parandamine on selle elupaiga või liigi kaitseks oluline, sealhulgas läheliste ja karpkalaliste elukeskkonnaks olev veekogu. Sama paragrahvi lg 2 kohaselt kehtivad kaitset vajaval alal käesoleva seaduse §-des 32 ja 34 sätestatud eesmärkidega võrreldes rangemad kvaliteedinõuded või seal piiratakse tegevust käesoleva seaduse kohaselt.

Vesi – raialal ei asu veekogusid, kuid raie on kavandatud Pärnu jõe ääres (kalda piiranguvööndis ning osaliselt veekaitsevööndis). Kavandatavate lageraiete pindala kalda piiranguvööndis kokku (1,28 ha) ei ületa veekogude kalda piiranguvööndis lubatud maksimaalset langi pindala, milleks on LKS § 37 lg 2 kohaselt 2 ha. Pärnu jõe ümbritseb veekaitsevöönd, mille ulatus on VeeS § 118 lg 2 p 2 alusel 10 m. VeeS § 119 p-de 2 ja 6 kohaselt on veekaitsevööndis keelatud puu- ja põõsarinde raie Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks, ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. Keskkonnaamet annab nõusoleku veekaitsevööndis raietööde teostamiseks tingimustel, mis lähtuvad veekaitsevööndi eesmärgist. Vee-elustikust lähtuvalt on parim, kui veekaitsevööndis säilib maksimaalselt põõsastik ja puud. Raie on vastuolus veekaitsevööndi moodustamise eesmärgiga, suurendades oluliselt veekogu kallaste uhtumise tõenäosust ja suurendades setete hulka veekogus. Liiga suur hulk setteid matavad enda alla kruusase põhjaga alad, mis on koelmuteks lõhilastele ja teistele kaladele. Raie lõheliste jõe veekaitsevööndis halvendab seega jõe seisundit ja vee-elustiku elupaika. Raietöödel ei ole lõheliste elupaigana kaitstava Pärnu jõe veekaitsevööndile ja veekogule olulist negatiivset mõju, kui veekaitsevööndis ei teostata metsa (sh alusmetsa ja põõsastiku) raiet, raidmeid ei jäeta veekaitsevööndisse ja veekogusse ning välditakse mootorsõidukitega veekogu kallaste kahjustamist, veekogust läbisõitmist ja rööbastekitamist.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raided eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, langi suurus ei ületa MS § 29 lg-s 11 sätestatud maksimaalselt lubatud lageraielangi pindala ega ka kalda piiranguvööndis LKS § 37 lg-s 2 sätestatud maksimaalselt lubatud lageraielangi pindala ning alale jäetakse säilikipuid ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikke puid, seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – Kullametsa kinnistul on raie kavandatud kokku 1,28 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 196 tm (koos mõjualas kavandatud harvendusraiega 1,67 ha hinnangulise raiemahuga 250 tm), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskorrumus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatava raiealaga piirnevale alale ehk raiala 30 m mõjualasse jääb Pärnu jõe loodusala. Kavandatava raieala 30 m mõjualasse ulatub ka Türi-Karjaküla loodusala. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” (edaspidi korraldus nr 615) lisa 1 p 2 alap-des 337 ja 454.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁷ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Lageraie käigus tekib antud juhul lage ala suurusega 1,28 ha. Raie käigus säilitatakse seemne- ja säilikuud vastavalt MS § 29 lg-le 1, samuti on kohustus säilitada olemasolul elujõuline järelkasv.

Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusalade kaitse-eesmärkide kaitse on tagatud siseriiklike kaitsealade (Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla hoiualad) moodustamisega. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paika panemisel ja kaitsekorra kavandamisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud.

EELIS-e andmetel on Pärnu jões registreeritud II kategooria kaitsealuse liigi paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) ning III kategooria kaitsealuste kalaliikide võldas ja harilik hink elupaigad. Lisaks kuulub Pärnu jõgi lõheliste kudemis- ja elupaikade nimistusse (keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73). Harilik hink, võldas, lõhe (*Salmo salar*) ja paksukojaline jõekarp on Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkideks.

Kuna tegemist on veekogu elupaigana kasutatavate liikidega ja vahetult veekoguga piirneval alal raiet ei teosta (Keskkonnaamet ei anna nõusolekut raie tegemiseks 10 m veekaitsevööndi ulatuses), siis kavandataval raiel ei ole olulist mõju antud liikidele.

EELIS-e andmetel asuvad kavandatava raieala 30 m mõjualas loodusdirektiivi elupaigatüübi 6450 (lamminiidud) tunnustele vastavad alad, mis on Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusalade kaitse-eesmärgiks. Tegemist on niidualadega, mida läheduses teostatav lageraie ei mõjuta. Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid vedu on võimalik teostada niidualasid läbimata ja ka metsamaterjali (sh raidmete) ladustamiseks niidualale ei ole põhjust. Elupaigatüübile vastavatel aladel raietöid ei teostata, seega elupaiku ei kahjustata.

Kuna kavandatava raieala 30 m mõjualas ja raiealal ei asu muid Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusalade kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta.

Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusalade kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Pärnu jõe hoiualaga piirneval alal ja raieala 30 m mõjualasse jääb ka Türi-Karjaküla hoiuala. Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla hoiualade kaitse-eesmärgid on nimetatud määruse nr 234 § 1 lg 1 p-des 4 ja 6.

⁷ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätteid (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

Hingi, võldase, lõhe ja pesukojalase jõekarbi elupaikade kaitse kuulub ka Pärnu jõe hoiuala kaitse-eesmärkide hulka ning lamminiitide kaitse kuulub ka Türi-Karjaküla hoiuala kaitse-eesmärkide hulka. Mõju Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla hoiualade kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusalade kaitse-eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Kavandatava raiealaga piirneval alal ehk raieala 30 m mõjualas asub lisaks kaitse-eesmärgina nimetamata II kategooria kaitsealuste nahkhiireliikide põhja-nahkhiir, veelendlane, suurvidevlane, tiigilendlane, pargi-nahkhiir ja hõbe-nahkhiir toitumiselupaik.

Liigi elupaigaks piiritletakse elupaigaks sobiv ala ja väljaspool elupaika teostataval raiel üldjuhul liigile olulist mõju ei ole. Nahkhiirlaste kaitse tegevuskava⁸ kohaselt on nahkhiirte eelistatud toitumispaikeks on veekogud, mistõttu on oluline ka veekogude soodsa seisundi tagamine. Nahkhiirte puhul tähendab see ka kaldapuistute ja üksikpuude säilitamist, sest puud pakuvad varju (röövlindudel on nahkhiiri raskem tabada) ja kaitsevad tuule eest (putukad püsivad koos, nahkhiired saavad raskusteta lennata). Kuna veekaitsevööndis (kus on oluline säilitada puid, kuhu sagedamini tekivad nahkhiirtele sobivad õõnsused või kus need on juba olemas) raieid ei tehta ning kavandatav raieala ei jää nahkhiirte piiritletud elupaika, siis antud juhul kavandataval raiel nahkhiirtele olulist mõju ei ole.

Raiealal ja selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kullametsa kinnistul kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju (sh kumulatiivset). Kavandatava lageraielangi pindala ei ületa LKS § 37 lg-s 2 ja MS § 29 lg-s 11 sätestatud lageraielangi suurust ning puistu vastab MS § 29 lg-s 4 ja metsa majandamise eeskirja §-s 3 sätestatud lageraiet lubavatele kriteeriumitele. Teadaolevalt ei kavandata raiealal ega selle lähikümbruses muid tegevusi, millega Kullametsa kinnistul kavandatavate raietööde mõju võiks kumuleeruda.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, LKS-ga, VeeS-ga ja MS ja muude õigusaktidega ning eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Säilikpuud tuleb lageraielangile jätta vastavalt MS § 29 lg 1 p 3 nõuetele (vähemalt 5 tm/ha). Nõuded säilikpuude ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavate puude ja nende säilitamise kohta on sätestatud metsa majandamise eeskirja §-s 13.

Tulenevalt VeeS § 36 lg 1 p-st 5 ja lg-st 2 ning § 119 p-dest 2 ja 6, on Pärnu jõe veekaitsevööndis keelatud:

- 1) metsa (sh alusmetsa ja põõsastiku) raie;
- 2) raidmete jätmise veekaitsevööndisse ja veekogusse;
- 3) mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbaste tekitamine.

⁸ Keskkonnaameti peadirektori 15.03.2017 käskkirjaga nr 1-1/17/150 kinnitatud „Nahkhiirlaste (*Vespertilionidae*) kaitse tegevuskava” on leitav:
<https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FImetajad>.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval lageraiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Pärnu jõe ja Türi-Karjaküla loodusalade, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Mirjam Veeroja
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond